

ದುಬಾರಿ ಹಬ್ಬ...

‘ತೀಜ್’ ದುಬಾರಿ ಹಬ್ಬ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮೂರು, ಐದು ಇಲ್ಲವೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಹಬ್ಬ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ₹ 30 ಸಾವಿರದಿಂದ ₹ 1 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯವರು ಒಂದು, ಎರಡು ಇಲ್ಲವೇ ಮೂರು ಕುರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಕೆ.ಜಿಯಷ್ಟು ಕೋಳಿ ಮಾಂಸವನ್ನೂ ತರುತ್ತಾರೆ.

ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಾರಾಯಿ ಕೊಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ಹಬ್ಬದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಿಂತ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯುವವರೇ ಜಾಸ್ತಿ.

ತಿಂಗಳ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೇ ಊರಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ಸಡಗರ ಗರಿಗಿದರುತ್ತದೆ. ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಬಟ್ಟೆ, ಚಾಪೆ, ದಿಂಬು, ಹೊದಿಕೆ, ಪಾತ್ರೆ ಪಗಡೆಗಳ ಖರೀದಿಯೂ ಜೋರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ₹5 ರಿಂದ ₹ 10 ಸಾವಿರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕುಣಿದು ದಣಿದ ನಂತರ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸುವಂತೆ ಯುವತಿಯರು, ಯುವಕರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬುಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ದೇವಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಮರಿಯಮ್ಮ ದೇವಿಗೆ ಕುರಿ ಬಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಊರ ತುಂಬಾ ಬಾಡೂಟದ ಘಮಲು. ತಡರಾತ್ರಿ ವರೆಗೂ ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು (ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ) ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಮರುದಿನ ಎಲ್ಲರೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ ಸೇರಿ ಮತ್ತೆ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ನರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಉಳಿದಿರುವ ಸಸಿಗಳನ್ನೂ ಮುರಿದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹೆಗಸರ ತಾಳಿ, ಗಂಡಸರ ಅಂಗಿಗೆ (ಬಟನ್ ಹಾಕಲು ಇರುವ ರಂಧ್ರ), ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸರಗಳ ಮೇಲೆ ಗೋಧಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಜಡೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆ.

‘ನೆಂಟರು ಊರಿಗೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಅವರಿಗೆ ‘ತೀಜ್’ ಹಬ್ಬದ ನೆನಪಿರಲಿ ಹಾಗೂ ಹಬ್ಬದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೂರಿನ ಜನರಿಗೂ ಹೇಳಲಿ ಎಂಬುದು ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ದೇಶ’ ಎಂದು 85 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಿಬಾಯಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೊಮಾರನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾಯಿ (ಲಚ್ಚಿ ಯಾಡಿ) ಅವರನ್ನು ಹಬ್ಬದ ಕುರಿತು ಮಾತಿಗಳೆದರೆ ಮುಖ ಅರಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಾ ನೆನಪಿನಂಗಳಕ್ಕೆ ಜಾರುತ್ತಾರೆ.

‘50 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ‘ತೀಜ್’ ಹಬ್ಬದ ವೇಳೆ ನೀಡಿದ ಗೋಧಿಸಸಿಯನ್ನು ನಾನಿನ್ನೂ ಜತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಎಳೆದರೂ ತುಂಡಾಗುವುದಿಲ್ಲ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಭಾವುಕ ಗಳಿಗೆ

ಅಂತಿಮ ದಿನ ಸಂಜೆ ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಭಾಜಭಜಂತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಡಿ.ಜಿ. ಸದ್ದಿಗೆ ಯುವಕರು ಮೈ ಕುಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾಲೆ, ಕೆರೆ ಅಥವಾ ಬಾವಿಯವರೆಗೂ ಮೆರವಣಿಗೆ ಸಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೋಧಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಎಸೆಯುವಾಗ ಹಾಡಾಡುವ ಯುವತಿಯರು ಭಾವುಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಾವೇ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಎಸೆಯಲು ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪದೆ ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ. ಭಾರದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನೆಯತ್ತ ಮರಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಭಾವುಕ ವಿದಾಯದೊಂದಿಗೆ 11 ದಿನಗಳ ಹಸಿರು ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ತೆರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೂ ಬಂಜಾರ ಸಮುದಾಯದ ಜೀವನಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಿರುವ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗಿನ ಮನುಷ್ಯಸಂಬಂಧದ ರೂಪಕವಾಗಿಯೂ ನೋಡಬಹುದು. ■